

Kunta-järjestöyhteistyön tulevaisuuden askeleet Etelä-Pohjanmaalla

Toukokuussa 2019 järjestettiin maakunnalliset Järjestömarkkinat – koko maakunnan kattavan kahdeksan tapahtuman kierros. Tapahtumissa 304 eri järjestöä, yhdistystä ja muuta yhteisöä kohtasivat, verkostoituivat ja esittelivät toimintaansa maakunnan kuntien asukkaille. Yhteensä markkinoilla vieraili noin 4400 asukasta.

Markkinoiden yhteydessä järjestettiin paneelikeskusteluja ja muita puheenvuoroja, joissa pohdittiin yhdessä tulevaisuuden yhteistyötä ja kansalaisyhteiskunnan kehittämisaskelia. Keskusteluihin osallistui kymmenen kunnanjohtajaa ja hallituksen tai valtuuston puheenjohtajaa, yhdeksän muuta kuntien johtavaa viranhaltijaa sekä kymmeniä kansalaisyhteiskunnan edustajia. Keskusteluista esiin tulleista ideoista ja siellä esitellyistä, jo hyväksi koetuista, käytännöistä on koottu tiivistelmänä tulevaisuuden kehittämisaskeliksi seuraavan sivun neljä ”portaikkoa”. Toivomme, että kuntien kansalaisyhteiskunnan kehittämistyö askeltaisi näitä portaita pitkin.

Mukana olleet järjestöt kävivät näiden perusteella omaa arviointikeskustelua ja päätyivät tekemään maakunnan kunnille esityksen ensimmäisistä kehittämisaskelista.

Esitys:

1. Jokaiseen kuntaan nimetään *järjestöyhteyshenkilö*, jonka toimenkuvaan kuuluu kunnan järjestöyhteistyön ja tukitoimien koordinointi. Ydintoimintaan kuuluisi erityisesti seuraavalla sivulla kirjattujen kehittämisaskelten seuraaminen tulevaisuudessa.
2. Kunnat järjestävät järjestöille niiden osaamista kehittävää toimintaa, erityisesti *yhdistyshautomotoimintaa*, jonka piirissä järjestöjä koulutetaan tulevaisuuden haasteisiin sekä tuetaan ulkopuolisen rahoituksen ja työvoiman hankinnassa. Järjestöyhteyshenkilö koordinoi toimintaa.
3. Kunnat järjestävät kansalaisyhteiskunnan toimijoiden käyttöön *maksuttomia kokoontumis-, toiminta-, ja kohtaamistiloja*, joissa yhteisöllistä toimintaa voidaan järjestää keskeisellä paikalla, lähellä asukkaiden arkea. Tilakysymys on todettu kriittiseksi siksi, että tilojen puutteen on koettu estävän uuden toiminnan kehittämisen, erityisesti sekä uusien yhdistysten synnyn että erinäisten lisäarvoa tuovien hankeideoiden hautomisen.

Järjestömarkkinoiden 304:n järjestön, yhdistyksen ja muun toimijan puolesta,
Koordinaatiotiimi

Lisäkysymykset:
miiika.kataja@jtal.fi
040 684 3828

#mua
varten

Lue lisää:
www.jtal.fi/jarjestomarkkinat

1. Yhteistyö

1. Kunta järjestää yhdistysiltoja tai vastaavia sekä kunnan toimijoita ja päättäjiä että kansalaisyhteiskunnan toimijoita kokoavia tilaisuuksia.
2. Lisäksi kunnassa on jatkuvia yhteistyöryhmiä, esim. toimialakohtaisesti. Mukana ovat kunnassa kotipaikkaansa pitävien yhdistysten lisäksi myös muut kunnassa toimivat yhteisöt.
3. Lisäksi kunnassa toimii osallisuusrakenteena kumppanuuspöytä tai vastaava viranomaisvalmistelua täydentävä rakenne. Kunta hyödyntää systemaattisesti päätösasioiden valmistelussa ja hyte-työssä järjestöjen asiantuntijoita ja kokemusasiantuntijoita.
4. Lisäksi kunnassa on järjestöyhteistyötä systemaattisesti seuraava ja arvioiva toimielin, jossa on sekä kunnan että kansalaisyhteiskunnan toimijoita. Yhteistyö on ohjeistettua, systemaattista ja läpinäkyvää.

2. Tukikeinot

1. Kunnan eri toimialojen toimihenkilöt käyvät vuoropuhelua järjestöjen kanssa ja tarjoavat opastusta ja neuvontaa.
2. Lisäksi kunnassa on nimetty järjestöyhteyshenkilö, jonka tehtäväkuvaan kuuluu tuen koordinointi mm. ulkopuolisen rahoituksen hankinnassa. Tukea tarjotaan kaikille avoimesti ja yhdenvertaisesti.
3. Lisäksi järjestöyhteyshenkilön tehtävänä on koordinoida järjestöjen osaamisen kehittämisen kokonaisuutta kunnassa.
4. Lisäksi kunta tuottaa omana toimintana yhdistyshautomopalveluja, kansalaisyhteiskunnalle kouluttamis- ja kehittämispalveluita sekä uusyhdistystoiminnan tukea.

3. Tilat

1. Kunta subventoi kansalaisyhteiskunnan toimijoiden toimintatilojen vuokria.
2. Julkiset tilat ovat maksuttomia kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kaikille asukkaille suunnattuihin tilaisuuksiin ja tapahtumiin.
3. Lisäksi kunta tarjoaa sekä kokoontumis-, toimisto- ja varastotiloja että toimintatiloja maksutta tai maksukykyyn suhteutetuin ylläpitokustannuksin.
4. Lisäksi kunta rakentaa kansalaistoiminnan foorumeita, esim. kokoamalla useiden järjestöjen ja muiden asukastoimijoiden yhden katon alla toimiviksi, toimintaresursseja jakaviksi järjestökeskuksiksi.

4. Avustukset

1. Kunta jakaa yleisluontoisia avustuksia. Avustuskäytännöt ovat läpinäkyviä ja niillä on selkokieliset ohjeet sekä yhteyshenkilö kunnan organisaatiossa.
2. Kunta jakaa erillisiä kohdeavustuksia ja tarjoaa korottomia lainoja hankkeiden toteuttamiseksi.
3. Kunta jakaa a) kevyen hakumenettelyn pien- ja kohdeavustuksien jatkuvana hakuna, osin korvaten vuosittaisen yleishaun, b) vuosittaisia yleisavustuksia sekä yhteistyösopimuksia, joissa sovitaan myös toimihenkilöresursseista, mm. palkkatukityöntekijöiden omavastuuosuuksista.
4. Lisäksi kunta mahdollistaa esim. osallistuvan budjetoinnin menetelmin yhteiskehittämistä asukkaille ja kansalaisyhteiskunnan toimijoille julkisten tilojen käytön ja palveluiden osalta.